

Az 1944-es adai események

I. Rész

Az orosz hadsereg 1944. október 7-én és 8-án a Tisza folyó bántási (Bánát) felől érkezve 1944. október 7-én nehéz és egyéb fegyverekből lőtte Adát, majd 8-án megkezdte a folyón való átkelést. A harci cselekmények katonai (magyarhonvédség) áldozatai:

I/a (katonasírok)

(Adatok az adai római katolikus egyház halotti anyakönyvéből /EHaAK/, a bejegyzések sorrendjében)

Az 1944. október 7-én és 8-án Adán elesett ismert és ismeretlen magyarhonvédek síremlékei az adai római katolikus temetőben¹

Az emlékkereszten a következő felirat olvasható:

1944

SOHA TÖBBÉ HÁBORÚT

BÉKÉT A VILÁGNAK

„EMBER SZÁLJ MAGADBA S LÁSD E DRÁGA BÉRT

A BÉKÉRT KÜZDJÉL, S NE ONTSÁL TÖBBÉ VÉRT”

Emeltette Barta F. építőmester, lejegyezte a szerző

[Bán Lajos honvéd \(1895-1944\)](#)

1. **Bán Lajos** rendőraltsízt. Született Hódmezővásárhelyen, Magyarország 1895 körül. Apja: Bálint, anyja: Krisztó Mária. Nős. Lakhelye Hódmezővásárhely. Az utólagos bejegyzést a Belügyi Bizottság, Vajdaság Autonóm Tartomány (VAT) Népbizottság Végrehajtó Főbizottsága 1948. január 14-én kelt 28145/47 számú engedélye alapján. A halál megállapított ideje 1944. október 8-a, **élt 49 évet**. Az elhalálozás helye Ada, oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 104/1944, PHaAK: 9/1948).

[Bodor Péter honvéd \(1915-1944\)](#)

2. **Bodor Péter** honvéd. Született Kecskeméten 1915-ben. Apja: Mátyás, anyja: Faragó Mária. Lakhelye Alpár, Szent István u. 1007 hsz. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 29 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 108/1944).

[Fekete László honvéd \(1905-1944\)](#)

3. **Fekete László** honvéd, csapattest 7/III. 24. Születési helye ismeretlen, ideje 1905. Apja: László, anyja Ipaics Franciska. Adán 1944. október 8-án, **él 39 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 110/1944).

¹ A szerző felvételei Ada, 2012. március 7-én

Mónus Lajos honvéd (1910-1944)

4. **Mónus** (a kereszten tévesen *Mókus*) **Lajos** csizmadia. Született Tengelicén, Somogy 1910. augusztus 11-én. Laki Zsófia férje. Lakhelye Csepel, Óvoda u. 5 hsz. Meghalt Adán 1944. október 8-án, élt 34 évet. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 111/1944).

Ismeretlen honvéd (?-1944)

5. **Ismeretlen honvéd**. Meghalt Adán 1944. október 8-án. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 112/1944).

Ismeretlen honvéd (?-1944)

6. **Ismeretlen honvéd**. Meghalt Adán 1944. október 8-án. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 113/1944).

Ismeretlen honvéd (1943-1944)

7. **Mezei János** honvéd-tizedes, csapattest 7/III. zászlóalj. Született Kiskunfélegyházán 1913. április 28-án. Apja: József, anyja: Fricska Mária. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 32 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 114/1944).

László Béla honvéd (1912-1944)

8. **László Béla** földműves. Honvéd 7/III. zászlóalj. Született Ókércskén, Kiskunfélegyházi járás 1912-ben. Apja: Zsigmond, anyja: Bíró Etel. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 32 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 119/1944).

Dancsó Kovács Imre honvéd (1911?-1944)

9. **Dancsó Kovács Imre** honvéd. Születési helye Kiskunfélegyháza? 1911 körül. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 33 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 121/1944).

Ismeretlen honvéd (?-1944)

10. **Ismeretlen honvéd**. 5389 SS Geb. JG. Ers. BT. Pr. Eugen. Ismeretlen német tiszt, a Tiszából fogták ki. Meghalt 1944. októberében. Eltemetve Adán, katonasírok II. sor 5. sír. (**Forrás:** az adai EHAK: 127/1944).

Vincze Elek honvéd (?-1944)

11. **Vincze Elek** honvéd. Születési helye és ideje ismeretlen. Apja: Elek. Lakhelye Kiskunfélegyháza? Meghalt Adán 1944. október 8-án. A halál oka lőtt seb. (**Forrás:** az adai EHAK: 130/1944).

Ismeretlen honvéd (?-1944)

12. **Ismeretlen** honvéd. 55-ös határ vadász. Születési helye és ideje ismeretlen. Szülei adatai ismeretlenek. Családi állapota ismeretlen. Lakhelye ismeretlen. Meghalt Adán 1944. október 22-én. A halál oka lött seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 133/1944).

Katonasírok (ugyanott), amelyekről nem találtam bejegyzést az adai EHaAK-ben:

13. [Berkes Sándor honvéd \(?-1944\)](#)

14. [Hajagos Ferenc honvéd \(?-1944\)](#)

15. [Lázár Béla honvéd \(?-1944\)](#)

16. [Ismeretlen honvéd \(?-1944\)](#)

Az adai temetőben csak a fenn ismertetett 16 honvédsírt találtam. Az egyházi halotti anyakönyvben megtaláltam még a lent következő személyekre vonatkozó bejegyzéseket, de sírjaikat minden törekvésem ellenére nem tudtam felkutatni.

Fodor András nyugalmazott csendőrtiszt-helyettes, honvéd. Született Kiskundorozsmán 1884. október 25-én. Apja: András, anyja: Lévai Viktória. Lakhelye Szőreg, Nagybecskereki u. 199 hsz. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 60 évet**. A halál oka lött seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 109/1944).

Aradi Ferenc tüzérségi-szakaszvezető. Született Diósgyőrben, Borsod 1917. június 10-én. Apja: László, anyja: Schmidt Mária. Lakhelye Árpádháza. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 27 évet**. A halál oka lött seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 115/1944).

Tarr Vince honvéd. Született Kiskunfélegyházán 1906. október 22-én. Apja: András. Lakhelye Alpár, Tisza u. 197 hsz. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 38 évet**. A halál oka lött seb. (**Forrás:** az adai EHaAK: 116/1944).

I/b (polgári áldozatai):

1. Kovács Ferenc tartalékos főhadnagy. Született Adán 1895. november 7-én. Apja: Ferenc, anyja: Müller Paulina. Makra Ágnes férje. Lakhelye Ada, Petőfi utca. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 49 évet**. A halál oka lött seb. (**Forrás:** az adai ESzAK: 398/1895, EHaAK: 101/1944).

2. Szarvák Péter napszámos. Születési helye ismeretlen, ideje 1900 körül. Szülei adatai ismeretlenek. Fehér Rozália férje. A házasságkötés ideje és helye ismeretlen. Lakhelye Ada, Topolyai u. 53 hsz. Meghalt Adán 1944. október 7-én, **él 40 évet**. A halál oka gránátszilánk. (**Forrás:** az adai EHaAK: 102/1944).

3. Balogh József földműves. Született Adán 1883. március 13-án. Apja: Imre, anyja: Hodik Erzsébet. Kádár Anna férje. Lakhelye Ada, Bem utca. Meghalt Adán 1944. október 8-án, **élt 61½ évet**. A halál oka lött seb. (**Forrás:** az adai ESzAK: 101/1883, EHaAK: 103/1844).

4. Dudás István ács. Születési helye Ada 1872. augusztus 18-án. Apja: András, anyja: Péter Julianna. Fehér Rozália férje. A házasságkötés ideje és helye ismeretlen. Lakhelye Ada, Árpád u. 57 hsz. Meghalt Adán 1944. október 7-én, **él 72 évet**. A halál oka gránátszilánk. (**Forrás:** az adai ESzAK: 224/1872. és EHaAK: 105/1944).

5. Nagypál István földműves. Születési helye Ada 1882. július 16-án. Apja: Gergely, anyja: Boros Ilona. Juhász Ilona férje. A házasságkötés ideje és helye ismeretlen. Lakhelye Ada, Levente u. 15 hsz. Meghalt Adán 1944. október 7-én, **él 62 évet**. A halál oka gránátszilánk. (**Forrás:** az adai ESzAK: 197/1882. és EHaAK: 106/1944).

6. Pergel Péter földműves. Született Adán 1896. június 22-én. Apja: András, anyja: Sulyok Julis. Csonka Ágnes férje. Lakhelye Ada, Kisfaludi u. 92 hsz. Meghalt Adán 1944. október 7-én, **élt 48 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás: az adai ESzAK: 195/1896, EHaAK: 107/1944**).

7. Túri János bognár. Született Adán 1877. április 5-én. Apja: János, anyja: Lórik Rozália. Fehér Etel férje. Lakhelye Ada, Kisfaludi u. 24 hsz. Meghalt Adán 1944. október 7-én, **élt 67 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás: az adai ESzAK: 118/1877, EHaAK: 118/1944**).

8. Varga József földműves. Született Adán 1871. március 2-án. Apja: Mihály, anyja: Farkas Erzsébet. Pámer Rozália férje. Lakhelye Ada, Topolya u. 30 hsz. Meghalt Adán 1944. november 29-én, **élt 72 évet**. A halál oka lőtt seb. (**Forrás: az adai ESzAK: 71/1871. és EHaAK: 146/1944**).

9. Koospál Dániel földműves. Született Adán? 1919 körül. Pergel Piros férje. Lakhelye Ada, Csendőr u. 26. Meghalt Adán 1944. októbere, **élt 25 évet**. A halál oka gránátrobbanás. (**Forrás: az adai EHaAK: 32/1945**).

Rövidítések magyarázata:

E/PSzAK = *Egyházi/Polgári születési anyakönyvek,*
E/PHaAK = *Egyházi/Polgári halotti anyakönyvek.*

Mohol, 2002. márciusa

Módosítva és kinyomtatva: 2022.01.10., 15:54 órakor

Összeállította:
Baranyi István
nyugalmazott anyakönyvvezető